

Brüssel, 28.2.2013
COM(2013) 96 final

2013/0060 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrust (EÜ) nr 562/2006 seoses riiki sisenemise ja riigist
lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi kasutuselevõtuga**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

aKäesoleva ettepaneku eesmärk on muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrust (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad). Kavandatavate muudatuste põhjus on riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi loomine, mille kohta esitatakse seadusandlikud ettepanekud samal ajal.

Üldine taust

Üldist tausta kirjeldatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi loomist käsitlevate seadusandlike ettepanekute seletuskirjades ning kõnealustele ettepanekutele lisatud mõjuhinnangutes.

Kehtivad õigusnormid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrus (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad), ja 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakendamise konventsioon.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Huvitatud isikutega konsulteerimise ja mõju hindamise tulemusi kirjeldatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi loomist käsitlevate seadusandlike ettepanekute seletuskirjades ning kõnealustele ettepanekutele lisatud mõjuhinnangutes.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Kokkuvõte

Peamised kavandatavad muudatused on järgmised:

- täiendava määratlused: riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem, registreeritud reisijate programm, registreeritud reisija, automaatne piirikontroll (artikkel 2);
- kolmandate riikide kodanike andmete sisestamine riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ja erandid sellest (artikkel 5a);
- elektroonilist andmekandjat sisaldavas reisidokumendis oleva kiibi autentsuse kontroll (artikli 7 lõige 2);
- reisidokumenti templi löömise asendamine andmete elektroonilise salvestamisega riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning andmete kontrollimisega nimetatud süsteemis (artikkel 5a, artikli 7 lõike 3 punkt a ja artikli 7 lõike 3 punkt b); sellise kohustuse

- kehtestamine, mille kohaselt tuleb kontrollida, kas isikule on antud juurdepääs registreeritud reisijate programmile (artikli 7 lõike 3 punkt *aaa*);
- registreeritud reisija isikusamasuse kontrollimine (artikli 7 lõike 3 punkti b alapunkt v);
 - reisija teavitamine lubatud viibimise järelejäänud kestusest (artikli 7 lõige 8);
 - registreeritud reisijatele artikliga 7a ettenähtud põhjaliku kontrolli teatavatest osadest tehtavad erandid;
 - riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmete sisestamise kohustus isegi kontrollide leevendamise korral (artikli 8 lõige 3);
 - III lisa A- ja B-osas osutatud viidaga märgitud ridade (ELi kodanike read) ulatuslikum kasutamine (artikli 9 lõike 2 punkt a);
 - märged/piktogrammide automaatse piirikontrolli väravate jaoks (artikli 9 lõige 6);
 - artikli 10 (templite löömise kohustus) väljajätmine;
 - ebaseadusliku viibimise eeldamine nõuetekohaste dokumentide puudumise korral (artikkel 11);
 - III lisa muutmine;
 - II lisa punkti f, IV lisa ja VIII lisa väljajätmine.

Õiguslik alus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõige 2, kuna ettepanekuga nähakse ette välispiire ületavate isikute piirikontrolli käsitlevad sätted.

Käesoleva ettepanekuga muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrust (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad). Kõnealuse määruse õiguslikuks aluseks on Euroopa Ühenduse asutamislepingu samaväärsed sätted, st artikli 62 lõige 1 ja lõike 2 punkt a.

Subsidiaarsuse põhimõte

Artikliga 77 on liidule antud õigus töötada välja poliitika, mille eesmärk on „tagada sisepiiride ületamisel igasuguse piirikontrolli puudumine mis tahes kodakondsusega isikute suhtes” ning „tagada isikute kontrollimine ja tõhusa valve teostamine välispiiride ületamisel”.

Käesolev ettepanek jääb kõnealuste sätete piiresse. Ettepaneku eesmärk on teha riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ja registreeritud reisijate programmi loomiseks vajalikud muudatused Schengeni piirieskirjades. Liikmesriigid üksi ei suuda seda eesmärki piisaval määral saavutada, sest liidu kehtivat õigusakti (Schengeni piirieskirjad) saab muuta ainult liit.

Proportsionaalsuse põhimõte

Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 4 on sätestatud, et liidu meetme sisu ega vorm ei või minna aluslepingute eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale. Käesoleva meetme jaoks valitud vorm peab võimaldama ettepanekuga saavutada soovitud eesmärki ja meetme võimalikult tõhusat rakendamist.

Schengeni piirieskirjad töötati 2006. aastal välja määruse vormis, et tagada nende ühesugune kohaldamine kõigis Schengeni *acquis*'d kohaldavates liikmesriikides. Kavandatud meede – Schengeni piirieskirjade muutmine – kujutab endast muudatuste tegemist kehtivasse õigusakti ja seda saab teha ainult määruse vormis. Meetme sisu on piiratud kehtivasse määrusesse tehtavate parandustega ja meede järgib määruse poliitilisi eesmärke. Seepärast on ettepanek kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

Õigusakti valik

Kavandatud õigusakt: määrus.

4. MÕJU EELARVELE

Määruse kavandatav muutmine ei mõjuta ELi eelarvet.

5. TÄIENDAV TEAVE

Aluslepingutele lisatud mitmesuguste protokollide ja kolmandate riikidega sõlmitud assotsieerimislepingute mõju

Ettepanek põhineb Schengeni *acquis*' sätetel, sest selles käsitletakse välispiiri ületamist. Seetõttu tuleb selle mõju eri protokollidele ja assotsieerimislepingutele käsitleda Taani, Iirimaa ja Ühendkuningriigi, Bulgaaria, Rumeenia ja Küprose, Islandi ja Norra ning Šveitsi ja Liechtensteini puhul eraldi. Iga nimetatud riigi olukorda kirjeldatakse käesoleva ettepaneku põhjendustes 10–17 ning käsitletakse üksikasjalikumalt riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi loomist käsitlevate seadusandlike ettepanekute seletuskirjades.

Põgus kokkuvõte Schengeni piirieskirjade kavandatud muudatustest

Artikkel 2. Mõisted

Lisamõisted

Punkt 20: Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi määratlus

Punkt 21: Registreeritud reisijate programmi määratlus

Punkt 22: Registreeritud reisija määratlus

Punkt 23: Automaatse piirikontrolli määratlus

Uus artikkel 5a. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi sisestatavad andmed

Artiklisse 5a lisatakse Schengeni alale sisenevate kolmandate riikide kodanike üldine kohustus lasta oma andmed sisestada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi. Samuti

nähakse ette erandid kolmandate riikide kodanike jaoks, kes on piirikontrollist vabastatud või kes on vabastatud kohustusest ületada välispiir ainult piiripunktide kaudu nende kindlaksmääratud lahtiolekuajal.

Artikkel 7. Isikute kontrollimine piiril

Lõikesse 2 lisatakse kohustus kontrollida kehtivate sertifikaatide abil elektroonilist andmekandjat sisaldavate reisidokumentide autentsust.

Lõike 3 punkti a alapunktis iii asendatakse kohustus kontrollida passi löödud templete kontrollimise teel, kas Schengeni alale sisenev kolmanda riigi kodanik on juba ületanud liikmesriikide territooriumil maksimaalse lubatud viibimise aja, kohustusega teha asjaomane päring riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis.

Lõike 3 punktiga aaa reguleeritakse piirivalveametnike kohustust kontrollida, kas kolmanda riigi kodanikust reisija on juba registreeritud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis.

Lõike 3 punkti b alapunktis iv, milles käsitletakse piirivalveametnike kohustust kontrollida riigist lahkumise kontrolli käigus, kas kolmanda riigi kodanik on ületanud lubatud viibimise maksimumkestuse, täpsustatakse, et kõnealuse kontrolli teostamiseks tuleb teha päring riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis.

Lõike 3 punkti b alapunktis v kirjeldatakse registreeritud reisija isikusamasuse kontrollimist ja registreeritud reisijate programmis osalemist.

Uues lõikes 8 nähakse ette piirivalveametnike kohustus teavitada kolmandate riikide kodanikke nende taotluse alusel Schengeni alal lubatud viibimise maksimaalsest päevade arvust, nagu sätestatud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis ja vajaduse korral viisainfosüsteemis.

Artikkel 7a. Registreeritud reisijate kontroll piiril ja automaatse kontrolli kasutamine

Uue artikli 7a lõikes 1 kirjeldatakse järgmisi erandeid artikli 7 lõike 3 punktis a ette nähtud põhjalikust kontrollist, mida kohaldatakse registreeritud reisija suhtes Schengeni alale sisenemisel:

- reisidokumendi põhjalik kontroll (artikli 7 lõike 3 punkti a alapunkt ii);
- lähte- ja sihtkoha ja kavandatava riigis viibimise eesmärgi kindlakstegemine ja vajaduse korral vastavate tõendavate dokumentide kontrollimine (artikli 7 lõike 3 punkti a alapunkt iv);
- piisavate elatusvahendite olemasolu kontrollimine (artikli 7 lõike 3 punkti a alapunkt v).

Lisaks sellele nähakse ette kord, mida kohaldatakse reisijate suhtes, keda automaatkontrollivärv ei tuvasta registreeritud reisijana, või mida kohaldatakse registreeritud reisijate suhtes, kes ei täida kõiki riiki sisenemise nõudeid. Kõnealustel juhtudel kohaldatakse artikli 7 lõike 3 punktis a ette nähtud tavapärasest korda (mida rakendab piirivalveametnik).

Lõikega 2 nähakse ette võimalus, et need reisijad, kelle sõrmejäljed on salvestatud viisainfosüsteemis või reisidokumentis (biomeetriline pass), kus piirivalveametnikud saavad neid kontrollida, saavad kasutada automaatse piirikontrolli vahendeid koos iseteeninduspunktidega. Artikli 7 lõike 3 punktis a loetletud riiki sisenemise nõuded peavad olema täidetud.

Lõikega 3 nähakse lõigetes 1 ja 2 osutatud isikute puhul ette võimalus kasutada riigist lahkumise kontrolli teostamiseks automaatse kontrolli vahendeid. Artikli 7 lõike 3 punktides b ja c ette nähtud kontrollle kohaldatakse ka edaspidi, välja arvatud reisidokumentide kontrollimine, et teha kindlaks võltsimis- ja järeletegemise tunnused (artikli 7 lõike 3 punkti b alapunkt ii).

Lõiked 2 ja 3 ei ole tehnilised muudatused, mis on tingitud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi kasutuselevõtmisest, vaid täiendavad sätted, et moodsat tehnoloogiat kasutades piirikontrolli veelgi lihtsustada. Asjaomaste reisijate riiki sisenemise ja riigist lahkumise tingimused jäävad samaks.

Artikkel 8. Kontrollide leevendamine piiril

Olemasolevat teksti kohandatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kasutuselevõtu ja passi templi löömise nõude kaotamise tõttu. Toonitatakse kohustust alati sisestada reisija andmed riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, kui reisija lahkub Schengeni alalt. Isegi juhul, kui tegemist on kontrollide leevendamisega piiril, tuleb andmed sisestada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi.

Artikkel 9. Eraldi read ja viitadel esitatav teave

Lõike 2 punktis a selgitatakse, et registreeritud reisijad tohivad kasutada ELi kodanikele ette nähtud ridu.

Lisatakse uus lõige 6, et arvestada automaatse piirikontrolli vahendite kasutuselevõtmist. Selleks et tagada ühtlustatud lähenemisviis, kasutavad kõik liikmesriigid kõikides piiripunktides automaatse piirikontrolli ridade jaoks III lisa D-osas esitatud viitasid.

Artikkel 11. Viibimise kestuse nõuete täitmise eeldamine

Olemasolevat teksti kohandatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kasutuselevõtmisega. Praegu reguleeritakse artikliga 11 menetlusi ja eeldusi juhul, kui puudub tempel riiki sisenemise või riigist lahkumise kohta. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kasutuselevõtmisel asendatakse passi templi löömine andmete sisestamisega riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi.

III lisa. Piiripunktides ridasid tähistavate viitade näidised

III lisas esitatud viitasid täiendatakse, lisades uued viidad automaatse piirikontrolli vahendite kasutamiseks ja registreeritud reisijate programmi kasutuselevõtmiseks.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 562/2006 seoses riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi kasutuselevõtuga

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad),¹ on kehtestatud liikmesriikide välispiiride ületamise tingimused, kriteeriumid ja üksikasjalikud eeskirjad.
- (2) [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr XXX, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem Euroopa Liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete registreerimiseks] eesmärk on luua keskne süsteem lühiajalise külastuse eesmärgil Euroopa Liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemist ja riigist lahkumist käsitlevate andmete registreerimiseks.
- (3) [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr XXX, millega luuakse registreeritud reisijate programm] eesmärk on vabatahtlikkuse alusel lihtsustada sagedasti reisivate, eelkontrolli läbinud kolmandate riikide kodanike Euroopa Liidu välispiiri ületamist, kasutades automaatset piirikontrolli.
- (4) Selleks et vastavalt määrusele (EÜ) nr 562/2006 teostada kolmandate riikide kodanike kontrolli, mis sisaldab selle kontrollimist, et kolmanda riigi kodanik ei ole ületanud liikmesriikide territooriumil lubatud viibimise maksimumkestust, peaksid

¹ ELT L 105, 13.4.2006, lk 1.

piirivalveametnikud kasutama kogu kättesaadavat teavet, sealhulgas riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi.

- (5) Selleks et tagada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi täielik tõhusus, tuleb riiki sisenemise ja riigist lahkumise kontrolle välispiiridel teostada ühtsel viisil.
- (6) Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi loomisega kaasneb vajadus kohandada määruses 562/2006 sätestatud korda, mida kohaldatakse välispiire ületavate isikute kontrollimiseks. See tähendab eelkõige seda, et riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel asendatakse teatavate kolmandate riikide kodanike passi templi löömine tähtnumbriliste ja biomeetriliste andmete registreerimisega.
- (7) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 562/2006 vastavalt muuta.
- (8) Võttes arvesse, et piiri ületavate kolmandate riikide kodanike arv erineb liikmesriigiti ja liikmesriikide eri piiripunktides, peaks liikmesriikidel olema võimalus otsustada, kas ja millisel määral nad soovivad kasutada tehnoloogiat, näiteks automaatset piirikontrolli.
- (9) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt muudatuste tegemist kehtivatesse Schengeni piirieskirjadesse, saab saavutada ainult liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Samas artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (10) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokolli artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast seda, kui nõukogu on käesoleva määruse kohta otsuse teinud, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
- (11) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes). Seetõttu ei osale Ühendkuningriik määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (12) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ (Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes). Seetõttu ei osale Iirimaa määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (13) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) tähenduses, mis kuuluvad nimetatud lepingu teatavaid rakenduseeskirju käsitleva nõukogu 17. mai 1999. aasta otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.

- (14) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu 17. mai 1999.aasta otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ artikliga 3.
- (15) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allakirjutatud protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu 17. mai 1999. aasta otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL artikliga 3.
- (16) Küprose puhul on käesolev määrus registreeritud reisijate programmiga seotud üksikasjade osas Schengeni *acquis'* edasiarendamine või muul viisil sellega seotud 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2 tähenduses.
- (17) Bulgaaria ja Rumeenia puhul on käesolev määrus registreeritud reisijate programmiga seotud üksikasjade osas Schengeni *acquis'* edasiarendamine või muul viisil sellega seotud 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 562/2006 muudetakse järgmiselt.

(1) Artiklile 2 lisatakse järgmised punktid:

„20. „riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem” – süsteem, mis on loodud vastavalt [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele nr XXX, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem Euroopa Liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete registreerimiseks];

21. „registreeritud reisijate programm” – [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr XXX, millega luuakse registreeritud reisijate programm] artiklis 3 määratletud programm;

22. „registreeritud reisija” – [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr XXX, millega luuakse registreeritud reisijate programm] artiklis 3 määratletud kodanik;

23. „automaatne piirikontroll” – täielikult automaatne süsteem, mis autendib reisidokumendi, määrab kindlaks, kas reisija on dokumendi seaduslik kasutaja, teeb päringuid piirikontrolli registris ning kontrollib selle põhjal automaatselt vastavust artikli 5 lõikes 1 sätestatud sisenemise tingimustele.”

(2) Lisatakse artikkel 5a:

„Artikkel 5a

Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi sisestatavad andmed

1. Artikli 5 lõike 1 kohaselt lühiajalise riigis viibimise loa saanud kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmed sisestatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi vastavalt [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr XXX, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem Euroopa Liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete registreerimiseks] artiklitele 11 ja 12.

2. Erandina lõikest 1 ei sisestata riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi järgmistesse kategooriatesse kuuluvate isikute andmeid:

- a) riigipead ja nende delegatsioonide liikmed, kelle suhtes kohaldatakse piiril lihtsustatud kontrolli VII lisa punkti 1 kohaselt;
- b) lennukite piloodid ja muud meeskonnaliikmed, kelle suhtes kohaldatakse lihtsustatud piirikontrolli VII lisa punkti 2 kohaselt;
- c) meremehed, kelle suhtes kohaldatakse lihtsustatud piirikontrolli VII lisa punkti 3 kohaselt;
- d) merematkelaevade meeskondade liikmed ja reisijad, kelle suhtes ei kohaldata kontrolle piiril vastavalt VI lisale;
- e) lõbusõidulaevade pardal olevad isikud, kelle suhtes ei kohaldata kontrolle piiril vastavalt VI lisale;
- f) isikud, kes vastavalt artikli 4 lõikele 2 on vabastatud kohustusest ületada välispiir ainult piiripunktide kaudu nende kindlaksmääratud lahtiolekuajal.

3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1931/2006² kohase kohaliku piiriliikluse loa omanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmed võib sisestada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, arvestades piiriületuse hõlbustamist, millele on osutatud kõnealuse määruse artiklis 15.”

(3) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 esimesele lõigule lisatakse järgmine lause:

„Kui passis või reisidokumendis on elektrooniline andmekandja (kiip), kinnitatakse kiibile salvestatud andmete autentsust, kasutades täielikku kehtivat sertifitseerimisahelat, välja arvatud juhul, kui see on võimatu kas kehtivate sertifikaatide puudumise või muude tehniliste põhjuste tõttu.”;

b) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

² ELT L 405, 30.12.2006, lk 1.

i) punkti a alapunkt iii asendatakse järgmisega:

„iii) [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr XXX (millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem Euroopa Liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete registreerimiseks)] artikli 15 kohase päringu tegemist riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, et kontrollida, kas kolmanda riigi kodanik on juba ületanud liikmesriikide territooriumil maksimaalse lubatud viibimise aja;”

ii) pärast punkti aa lisatakse järgmine alapunkt aaa:

„aaa) Riiki sisenemisel hõlmab põhjalik kontroll ka registreeritud reisija isikusamasuse ja vajaduse korral [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr XXX, millega luuakse registreeritud reisijate programm] artikli 32 kohaselt registreeritud reisijate programmile antud juurdepääsu kontrollimist.”;

iii) punktile b lisatakse alapunktid iv ja v:

„iv) [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr XXX (millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem Euroopa Liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete registreerimiseks)] artikli 15 kohase päringu tegemist riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, et kontrollida, kas kolmanda riigi kodanik on ületanud liikmesriikide territooriumil maksimaalse lubatud viibimise aja;

v) registreeritud reisija isikusamasuse ja vajaduse korral [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr XXX, millega luuakse registreeritud reisijate programm] artikli 32 kohaselt registreeritud reisijate programmile antud juurdepääsu kontrollimist.”;

iv) punktist c jäetakse välja alapunkt ii;

c) lisatakse lõige 8:

„8. Taotluse alusel teavitab piirivalveametnik kolmanda riigi kodanikku lubatud viibimise maksimaalsest päevade arvust, arvestades vajaduse korral riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis tehtud päringu tulemusi ning viisaga lubatud viibimise kestust. Kolmanda riigi kodanik võib samuti taotleda riiki sisenemise või riigist lahkumise kuupäeva ja kohta sisaldavat kirjalikku dokumenti.”;

(4) lisatakse artikkel 7a:

„Artikkel 7a

Registreeritud reisijate kontroll piiril ja automaatse piirikontrolli kasutamine

1. Erandina artikli 7 lõike 3 punktist a ei sisalda registreeritud reisijate kontroll artikli 7 lõike 3 punkti a alapunktides ii, iv ja v osutatud aspektide kontrollimist. Registreeritud reisijate kontrolli võib teostada automaatse piirikontrolli vahendite abil, piirivalveametniku järelevalve all.

Juhul kui automaatse piirikontrolli vahendite abil tehtud kontrolli tulemusel selgub, et kolmanda riigi kodanik ei ole registreeritud reisija või üks või mitu riiki sisenemise nõuet ei ole täidetud, kohaldatakse kolmanda riigi kodaniku suhtes artikli 7 lõike 3 punkti a kohast kontrolli.

2. Nende kolmandate riikide kodanike suhtes, kelle sõrmejäljed on salvestatud viisainfosüsteemis või reisidokumendis, kus piirivalveametnikud võivad neid tehniliselt ja õiguslikult kontrollida, võib riiki sisenemisel teostada põhjalikku kontrolli automaatse piirikontrolli vahendite abil koos iseteeninduspunktidega, et kontrollida artikli 7 lõike 3 punkti a alapunktides ii, iv ja v osutatud aspekte. Protsessi jälgib piirivalveametnik, kes teeb iga üksikjuhtumi kohta eraldi otsuse riiki sisenemise lubamise või sellest keeldumise kohta.

3. Erandina artikli 7 lõike 3 punkti b alapunktist ii võib registreeritud reisijate ja kodanike suhtes, kelle sõrmejäljed on salvestatud viisainfosüsteemis või reisidokumendis, kus piirivalveametnikud võivad neid tehniliselt ja õiguslikult kontrollida, teostada riigist lahkumisel piirivalveametniku järelevalve all põhjalikku kontrolli automaatse piirikontrolli vahendite abil.”

(5) Artikli 8 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Isegi kontrollide leevendamise korral sisestab piirivalveametnik vastavalt artiklile 5a andmed riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi nii riiki sisenemisel kui ka riigist lahkumisel. Juhul kui andmeid ei ole võimalik sisestada elektrooniliste vahendite abil, tehakse seda käsitsi.

Juhul kui see on tehniliselt võimatu või süsteemi rikke korral, võib erandina artiklist 5a säilitada riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmeid kohapeal ja sisestada need riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi niipea, kui see on võimalik või rike on kõrvaldatud.”

(6) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) Liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omavatel isikutel või registreeritud reisijatel on õigus kasutada III lisa A- ja B-osas esitatud viitadega tähistatud ridasid. Juhul kui nad kasutavad biomeetrilist passi, võivad nad kasutada ka III lisa D-osas esitatud viidaga tähistatud ridasid.”;

b) lisatakse lõige 6:

“6. Kui liikmesriik otsustab kasutada automaatse piirikontrolli vahendeid, kasutab ta ridade tähistamiseks III lisa D-osas ettenähtud viitasid.”

(7) Artikkel 10 jäetakse välja.

(8) Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

Viibimise kestuse nõuete täitmise eeldamine

1. Juhul kui liikmesriigi territooriumil viibival kolmanda riigi kodanikul puudub riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis kanne riiki sisenemise kohta või tema kandes riiki sisenemise kohta ei ole märgitud pärast lubatud viibimise kestuse lõppu riigist lahkumise kuupäeva, võivad pädevad asutused eeldada, et kolmanda riigi kodanik ei täida või ei täida enam liikmesriikide territooriumil viibimise kestust käsitlevaid nõudeid.

2. Lõikes 1 esitatud eelduse võib ümber lükata, kui kolmanda riigi kodanik tõendab usaldusväärsete vahenditega, nagu reisipiletite või tõendiga oma viibimise kohta väljaspool liikmesriigi territooriumi, et ta on täitnud lühiajalise liikmesriikide territooriumil viibimise kestust käsitlevaid nõudeid.

Kõnealuse eelduse võib kolmanda riigi kodanik ümber lükata ka siis, kui ta tõendab usaldusväärsete vahenditega, et tal on liidu õiguse alusel vaba liikumise õigus.

Sellistel juhtudel koostavad pädevad asutused vajaduse korral kõnealuse isiku kohta riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi toimiku ja teevad kande riiki sisenemise kohta, ajakohastavad viimast kannet riiki sisenemise kohta, sisestades lisaks [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr XXX, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem Euroopa Liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete registreerimiseks] artiklites 11 ja 12 osutatud andmetele järgmised andmed või kustutavad olemasoleva toimiku:

- a) kuupäev, millal kolmanda riigi kodanik ületas riiki sisenemise või riigist lahkumise eesmärgil mis tahes liikmesriigi välispiiri, ja asjaomane piiripunkt;
- b) ametiasutus, kes andmed sisestas;
- c) andmete sisestamise kuupäev;
- d) lubatud viibimise uus lõppkuupäev.

3. Juhul kui lõikes 1 osutatud eeldust ei lükata ümber, võivad pädevad asutused kolmandate riikide kodanikud asjaomase liikmesriigi territooriumilt välja saata.

Kolmanda riigi kodaniku, kes väidab, et tal on liidu õiguse alusel vaba liikumise õigus, kuid ei tõenda seda, võivad asjaomase liikmesriigi territooriumilt saata välja ainult pädevad piirivalve- ja immigratsiooniasutused vastavalt direktiivile 2004/38/EÜ.”

- (9) II lisast jäetakse välja punkt f;
- (10) III lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale;
- (11) IV lisa jäetakse välja;
- (12) VIII lisa jäetakse välja.

Artikkel 2

Schengeni täitevkomitee 21. novembri 1994. aasta otsus (SCH/Com-ex (94) 16 rev.) tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr XXX, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem, et registreerida Euroopa Liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemist ja riigist lahkumist käsitlevad andmed] artiklis 48 ja [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr XXX, millega luuakse registreeritud reisijate programm] artiklis 64 osutatud kuupäevadel. [täpsed kuupäevad lisatakse kohe, kui võimalik]

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

Lisa

Määruse (EÜ) nr 562/2006 III lisale lisatakse D-osa:

„D-OSA

D1-osa: Automaatse piirikontrolli read ELi/EMP/Šveitsi kodanikele

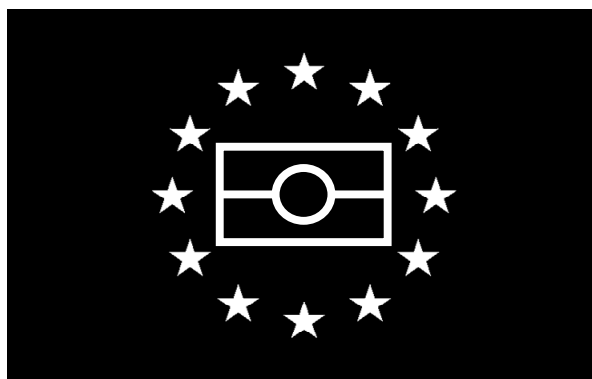

EL/EMP/CH

KODANIKUD

Šveitsi, Liechtensteini, Norra ja Islandi jaoks ei ole ELi tähed kohustuslikud.

D2-osa: Automaatse piirikontrolli read kolmandate riikide kodanikele

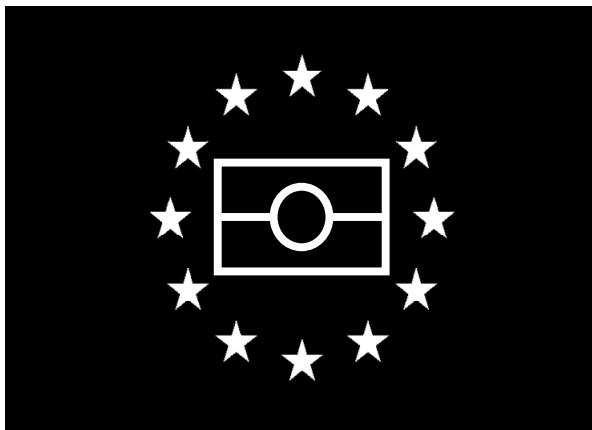

**THIRD-COUNTRY
NATIONALS**

KOLMANDATE RIIKIDE KODANIKUD

Šveitsi, Liechtensteini, Norra ja Islandi jaoks ei ole ELi tähed kohustuslikud.

D3-osa: Automatiseeritud piirikontrolli read mis tahes reisidokumentide kasutajatele

ALL-PASSPORTS

KÕIK REISIDOKUMENDID

Šveitsi, Liechtensteini, Norra ja Islandi jaoks ei ole ELi tähed kohustuslikud.”